

תוכן עניינים

תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023,

פרק - : צמצום ההון השחור..... 2

א. שם החוק המוצע..... 2

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים..... 2

ג. השפעת תזכיר החוק המוצע על הדין הקיים..... 2

ד. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב..... 2

ה. השפעת תזכיר החוק המוצע על תקנים במשרדי הממשלה וההיבט המינהלי..... 2

ו. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר..... 2

טיוטת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023,

פרק - : צמצום ההון השחור..... 3

1. תיקון חוק לצמצום השימוש במזומן..... 3

"תוספת שלישית..... 6

(סעיפים 2א, 2ב)..... 6

2. חוק צמצום השימוש במזומן – הוראת מעבר..... 7

3. חוק צמצום השימוש במזומן – הוראת תחילה..... 7

4. תיקון פקודת מס הכנסה..... 7

דברי הסבר..... 9

תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-2024)

2024), התשפ"ג-2023, פרק __ : **צמצום ההון השחור**

תזכיר זה מיישם את החלטות הממשלה מיום 23 בפברואר 2023 והוא צפוי לעלות על סדר יומה של ועדת השרים המיוחדת לעניין התכנית הכלכלית לשנים 2023 ו-2024, לאחר המועד האחרון למתן הערות הציבור.

א. שם החוק המוצע

חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023, פרק __ : **צמצום ההון השחור.**

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

לצורך המלחמה בהון השחור ובשל הסיכונים הגלומים בהחזקת מזומן בסכומים גבוהים בהיבטי פשיעה, הלבנת הון והעלמות מס, מוצע לתקן את חוק צמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018, ולקבוע איסור על החזקת מזומן בסכום העולה על 200,000 שקלים חדשים, וכן חובת דיווח על החזקת מזומן בסכום העולה על 100,000 שקלים חדשים, כמפורט בתזכיר החוק.

כמו כן, מוצע לבטל את החריג המאפשר קבלת הלוואות במזומן מגופים פיננסיים מעבר למגבלה הקבועה בחוק, כך שתתאפשר קבלת הלוואה במזומן עד סכום של 6,000 שקלים חדשים. בנוסף, מוצעים מספר תיקונים בסעיף 141א לפקודת מס הכנסה הקובע חובות דיווח של נותני שירותים פיננסיים לרשות המסים על פעולות לקוחותיהם בסכום של מעל 50,000 שקלים חדשים, בעניין משך הארכת שמירת המידע המתקבל, שימוש במידע על ידי רשויות החוקרות עבירות מס וכן מתן אפשרות להשתמש במידע שבמאגר לצורך חקירת עבירות על פי פקודת המכס וביצוע שומות בעניין זה.

ג. השפעת תזכיר החוק המוצע על הדין הקיים

יתוקנו חוק צמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018 ופקודת מס הכנסה.

ד. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב

אין.

ה. השפעת תזכיר החוק המוצע על תקנים במשרדי הממשלה וההיבט המינהלי

אין.

ו. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר

טיוטת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2023 ו-1

2024), התשפ"ג-2023, פרק 2 - צמצום ההון השחור

תיקון חוק לצמצום 1. השימוש במזומן השימוש במזומן (בפרק זה - חוק לצמצום השימוש במזומן)

(1) בסעיף 1 -

(א) אחרי ההגדרה "גוף פיננסי מפקח" יבוא:

"החזקה" - כהגדרתה בסעיף 34 כד לחוק העונשין; "

(ב) אחרי ההגדרה "יום התחילה המאוחר" יבוא:

"יום התחילה לעניין החזקה" - יום כ' בטבת התשפ"ד 1) בינואר 2024); "

(2) בסעיף 2(ז) הסיפא החל במילים "הוראות סעיף קטן זה", יימחקו;

(3) אחרי סעיף 2 יבוא:

"הגבלות על החזקת 2א. (א) לא יחזיק אדם סכום במזומן העולה על מזומן הסכום שנקבע בפרט (1) לתוספת השלישית.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), עוסק יהיה רשאי להחזיק סכום העולה על הסכום הנקוב בפרט (1) לתוספת השלישית, השווה לסך ההכנסות במזומן שהתקבלו על ידי העוסק במהלך שבעת ימי העסקים שקדמו למועד החזקה.

דיווח על החזקת 2ב. אדם המחזיק סכום העולה על הסכום הנקוב בפרט מזומן (2) לתוספת השלישית, ידווח במועדים המפורטים להלן על הסכום המוחזק על ידו בטופס שיקבע המנהל:

(א) אם החזיק בסכום לפני יום התחילה לעניין החזקה - עד 30 ימים מהיום האמור;

(ב) אם החזיק בסכום לראשונה לאחר יום התחילה לעניין החזקה - עד 30 ימים מהיום בו החזיק בסכום לראשונה;

(ג) בתום כל שנה בה הוחזק הסכום ;

(4) בסעיף 3 -

(א) האמור בו יסומן כסעיף קטן (א) ;

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא :

"(ב) הוראות סעיפים 2א ו-2ב לא יחולו -

(1) על רשות מרשויות המדינה ;

(2) על גוף פיננסי מפוקח. ;"

(5) בסעיף 6, אחרי סעיף קטן (א) יבוא :

"(1א) הפר עוסק, במסגרת עסקו, את הוראת סעיף 2א, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי בשיעור 20% מהסכום העולה על הסכום הנקוב בפרט (1) לתוספת השלישית, ויחולו הוראות סעיפים 7 עד 19.

(2א) הפר עוסק, במסגרת עסקו, את הוראות סעיף 2ב, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי בשיעור 10% ממלוא סכום המזומן המוחזק על ידו, או בסכום של 20,000 שקלים חדשים, הנמוך מביניהם, ויחולו הוראות סעיפים 7 עד 19. ;"

(6) אחרי סעיף 20 יבוא-

"איסורים על אדם 20א. אדם המחזיק סכום במזומן בניגוד לאמור בסעיף לפעול בניגוד 2א - דינו קנס בשיעור 30% מהסכום העולה על להגבלות על החזקת הסכום הנקוב בפרט (1) לתוספת השלישית. מזומן

20ב. אדם המחזיק סכום במזומן מבלי שדיווח על כך, כאמור בסעיף 3ב - דינו קנס בשיעור 10% ממלוא סכום המזומן המוחזק על ידו, או בסכום של 20,000 שקלים חדשים, הנמוך מביניהם. ;"

(7) בסעיף 26 - יבוא-

(א) האמור בו יסומן כסעיף קטן (א) ;

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא :

"(ב) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי סעיף 2א, רשאי שוטר או מפקח, לפי העניין, אם לא הוטל קנס מנהלי בגין עבירה לפי סעיף 2א, לתפוס למשך 14 יום:

(1) סכום מזומן העולה על הסכום הנקוב בפרט (1) לתוספת השלישית;

(2) סכום נוסף בסך עד 100,000 שקלים חדשים אם לא דווח עליו בהתאם להוראות סעיף 3ב.

(ג) הסכום התפוס יוחזר למחזיק בתום 14 יום, אלא אם התקיים אחד מאלה:

(1) הוגשה לבית המשפט בקשה לקבלת צו תפיסה זמני, ניתן יהיה להמשיך לתפוס את הסכום שלגביו הוגשה הבקשה, עד להחלטת בית המשפט בבקשה; בסעיף זה -

"בקשה לקבלת צו תפיסה זמני", כל אחד מאלה:
בקשה לצו זמני לפי סעיף 36ו (ב) לפקודת הסמים המסוכנים התשל"ג-1973 (להלן - פקודת הסמים המסוכנים); בקשה לצו זמני שהוגשה מכוח סעיפים 23, 26(א) או 27(ג) לחוק איסור הלבנת הון; בקשה לפי סעיפים 21 או 23 לחוק מאבק בארגוני פשיעה התשס"ג-2003 (להלן - חוק מאבק בארגוני פשיעה); בקשה לצו זמני שהוגשה מכוח סעיף 53 לחוק המאבק בטרור התשע"ו-2016.

(2) התקיים בסכום התפוס אחד האמורים בסעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש)[נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן - פקודת סדר הדין הפלילי), בקשר לעבירה שאיננה עבירה המצוינת בסעיף (1), והוגשה בקשה למתן צו לבית המשפט לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי.

(3) הוגשה בקשה לחילוט אזרחי לפי סעיף 22 לחוק איסור הלבנת הון, לפי סעיף 14 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, או לפי סעיף 36ב לפקודת הסמים המסוכנים.

(4) היה יסוד סביר לחשד שנעברה בסכום התפוס או לגביו עבירה לפי סעיפים: 220 לפקודת מס הכנסה; 117(ב) ו-1(ב) לחוק מס ערך מוסף; 98(ג) לחוק מיסוי מקרקעין; 211 ו-212 לפקודת המכס; יראו את הסכום התפוס כרכוש שנעברה בו עבירה לפי סעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי, ויחול לגביו האמור בסעיף 26א(ב)(2).

(ד) על אף האמור בסעיף זה, נתפס סכום מזומן בהתאם להוראות סעיפים אלה, והוטל קנס מנהלי או עיצום כספי על המחזיק, לפי העניין, בגין הפרת סעיף 20א(א), יוחזר הסכום התפוס למחזיק.;"

(8) אחרי סעיף 32 יבוא:

"סמכות לקבוע 32א. המנהל רשאי לקבוע כללים לגבי הגשת דיווחים לפי כללים חוק זה.;"

(9) אחרי סעיף 33 יבוא:

"תיקון התוספת 33א. החל ביום י"ב בטבת התשפ"ו (1 בינואר 2026), רשאי שר האוצר, בצו, בהסכמת שר המשפטים, ובאישור ועדת חוקה, לשנות את הסכום הנקוב בפרט (2) לתוספת השלישית לגובה הסכום הנקוב בפרט (3) לתוספת השלישית, לאחר ששקל, בין היתר, את הנתונים הנוגעים להיקף אכיפת העבירה לפי סעיף 2א בתקופה שחלפה והפעולות שנעשו לשם כך, את כמות הדיווחים לרשות המיסים לפי סעיף זה ואת הסכומים המדווחים.;"

(10) אחרי התוספת השניה, יבוא:

"תוספת שלישית
(סעיפים 2א, 2ב)

(1) 200 אלף שקלים חדשים;

(2) 100 אלף שקלים חדשים;

(3) 50 אלף שקלים חדשים."

2. חוק צמצום השימוש במזומן – הוראת מעבר

על אף האמור בסעיפים 2א ו-2ב לחוק צמצום השימוש במזומן, כנוסחם בסעיף _____ לחוק זה, רשאי אדם להחזיק סכום העולה על הסכום הנקוב בפרט (1) לתוספת השלישית, אם עמד בכל אלה:

(1) הוא החזיק בסכום לפני יום התחילה לעניין החזקה;

(2) הוא דיווח למנהל על הסכום בו הוא מחזיק מעבר לסכום הנקוב בפרט (1) לתוספת השלישית עד 30 יום מיום התחילה לעניין החזקה, וכן בתום כל שנה בה החזיק בסכום מעבר לסכום הנקוב בפרט (1) לתוספת השלישית;

(3) החל מהשנה שלאחר השנה בה חל יום התחילה לעניין החזקה, הסכום המוחזק, העולה על הסכום הנקוב בפרט (1) לתוספת השלישית, אינו עולה על גובה ההפרש בין הסכום עליו דיווח, כאמור בסעיף קטן (2), בשנה הקודמת ובין 72,000 שקלים חדשים."

3. חוק צמצום השימוש במזומן – הוראת תחילה

תחילתם של סעיפים _____ לחוק הצמצום בשימוש במזומן, כנוסחם בסעיף _____, ביום כ' בטבת תשפ"ד (1 בינואר 2024).

4. תיקון פקודת מס הכנסה

בפקודת מס הכנסה², בסעיף 141א יבוא-

(1) בסעיף (ב), במקום "שלוש" יבוא "שבע".

(2) בסעיף (ה) -

(1) אחרי סעיף (1)(ג) יבוא-

"(ד) עבירות לפי סעיף 211(א) לפקודת המכס[נוסח חדש]

(להלן - פקודת המכס)".

(2) אחרי סעיף (4) יבוא-

1

"(א4) לגובה מכס כהגדרתו בפקודת המכס, לצורך חיוב בתשלום מסי יבוא, כהגדרתם בפקודת המכס, ששולמו בחסר, לפי סעיף 2 לחוק מסים עקיפים (מס ששולם ביתר או בחסר), התשכ"ח-1968, או סעיף 154 לפקודת המכס, או סעיף 86 לחוק מס ערך מוסף, או סעיף 5(ב) לחוק מס קניה (טובין ושירותים), תשי"ב-1952, או סעיף 59 לחוק היטלי סחר ואמצעי הגנה, תשנ"א-1991, אם יש לגובה המכס יסוד סביר להניח כי לא הוגשה הצהרה או הוגשה הצהרה לא נכונה בגין טובין מיובאים שערך העסקה שלהם, כמשמעותו בסעיף 132 לפקודת המכס, עולה על סכום של 500,000 ₪." ;

(3) בסעיף (ו)-

(1) במקום "(4)" יבוא - "(א4)".

(2) במקום המילים "או מנהל מיסוי מקרקעין" יבוא, "מנהל מיסוי מקרקעין או גובה מכס".

(4) בסעיף (ז) - במקום המילים "או מנהל מיסוי מקרקעין" יבוא "מנהל מיסוי מקרקעין או גובה מכס".

(5) בסעיף (ח)-

(1) במקום "ומנהל מיסוי מקרקעין" ו"או מנהל מיסוי מקרקעין" יבוא, "מנהל מיסוי מקרקעין או גובה מכס";

(2) במקום "(4)" יבוא "(א4)";

(3) אחרי "בסעיף 76 לחוק מס ערך מוסף, יבוא" או לצורך הודעת חיוב כמפורט בסעיף 4א".

(6) בסעיף (ט), בסיפא, יבוא "או לצורך חקירות שעורכת רשות המסים בשיתוף רשויות אכיפה המוסמכות לחקור את העבירות המנויות בסעיף (ה)(1), ולצורך חקירת עבירות אלה בלבד".

דברי הסבר

מחקרים מראים כי קיים קשר הדוק בין שימוש במזומן והחזקתו במשק או בחלקים ממנו לבין רמות הפשיעה בחברה. נמצא כי המדינות בעלות יחס שימוש במזומנים הגבוה ביותר הינן גם בעלות שיעור הון שחור גבוה ביחס לעולם. באיטליה, למשל, נמצאה התאמה בין יחס המזומן הגבוה לפשיעה מאורגנת, ובמחקר שנערך בארה"ב, נמצא כי ירידה במחזור המזומן הפחיתה את אחוזי הפשיעה במדינה.

בישראל, בחינה שנעשתה על בסיס נתוני פתיחת תיקים במשטרה העלתה כי שיעור ניכר מהמזומן שנתפס על ידה מיוחס לעבירות אלימות, שוחד, ומימון טרור. כמו כן, מנתוני המשטרה לשנת 2022 עולה כי ב- 15% מתפיסות המזומן בתיקי פשיעה נתפסו סכומים גבוהים מ-50,000 ש"ח.

מעבר לכך, השימוש במזומן הוכר בארץ ובעולם כגורם המהווה את "הדלק" המניע לא רק את הפשיעה הפלילית, אלא גם את הכלכלה השחורה, המתקיימות בהדדיות. "כלכלה שחורה" או "כלכלת צל" מוגדרת כנתח מהפעילות הכלכלית שאינו מופיע בנתוני התוצר המקומי הגולמי. היא כוללת פעילויות והכנסות אשר מתבצעות מחוץ למסגרת החוקית של המדינה, מרביתן אינן מדווחות לרשויות במטרה להימנע מקיום החובות המוטלות על כלל האזרחים, או לקיים ולתחזק פעילות עבריינית. הפעילות הבלתי חוקית המשוּיכת לכלכלה השחורה מגוונת וכוללת העלמות מס, הלבנת הון, מימון טרור ופעילות פלילית.

ביום 24 באוקטובר 2021 התקבלה החלטת ממשלה 549 שעניינה תכנית לטיפול בתופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית 2022-2026 (להלן - החלטה 549). במסגרת החלטה זו הוטל על רשות המסים בין היתר, להשתתף במאמצי האכיפה לטיפול בפשיעה בחברה הערבית, בפרט באמצעות צמצום החזקת מזומן וצמצום תופעת השימוש בחשבונות פיקטיביות. בהתאם להחלטת הממשלה, ביום 1 בנובמבר 2021 הוקם צוות בין משרדי בראשות המנהל הכללי של משרד האוצר לבחינת תופעת הפשיעה בחברה הערבית הנובעת מהתנהלות השוק השחור בתחום הפיננסי (להלן - הצוות הבין משרדי). לאור קשרי הגומלין ההדוקים בין השימוש וההחזקה במזומן, הכלכלה השחורה, והפשיעה, המליץ הצוות על הגברת הפיקוח על מלאי וזרם המזומנים במשק. בהתאם לכך אימצה הממשלה ביום 23 בפברואר 2023 חלק מהמלצותיו, באופן שמובא לידי ביטוי בהצעת חוק זו.

לסעיף 1

סעיפים 2א ו-2ב - מוצע לקבוע איסור על החזקת מזומן מעל סכום של 200,000 ₪ (להלן - הסכום המותר בהחזקה), כך שיקבע כי החזקת כסף מזומן בסכום הגבוה מסכום זה על ידי אדם תהווה עבירה פלילית. החזקה לעניין חוק זה היא כהגדרתה בסעיף 34כד לחוק העונשין, התשל"ז-1977, כלומר שליטתו של אדם בדבר המצוי בידו, בידו של אחר או בכל מקום שהוא, בין שהמקום שייך לו ובין אם לאו, וכן דבר המצוי בידם או בהחזקתם של אחד או כמה מבני חבורה בידיעתם ובהסכמתם של השאר יראו כמצוי בידם ובהחזקתם של כל אחד מהם ושל כולם כאחד. הגדרה זו מתייחסת לכלל החזקותיו של אדם לרבות כיחיד, עוסק, או מספר עוסקים הרשומים על שמו.

הסכום המותר בהחזקה נקבע בהתבסס על המלצות הצוות הבין משרדי, לפיו, סכום זה הוא ההוצאה החציונית השנתית למשק בית ועל כן תתכן החזקה נורמטיבית בו כמעין "כרית בטחון", המאפשרת לאדם נורמטיבי להישען על חיסכון במזומן למשך תקופת זמן של שנה, בעת משבר, ללא כל הכנסה נוספת. סכום זה הינו אומדן לסכום המוחזק לצורך שימוש שוטף ולעת הצורך, ולכן, החזקה של סכום גבוה יותר עשויה להצביע על שימוש לא לגיטימי במזומן זה, והגבלות על החזקה של סכום גבוה מזה לא צפויות להכביד על מי שמשתמש במזומן

בצורה נורמטיבית.

הגבלת החזקת המזומן תחול גם על עוסקים, היות שלעוסק כמו ליחיד עשויה להיות מוטיבציה לא לדווח על המזומן ואף להשתמש בו לשם פעילות פלילית, בניגוד לתכליות איסור ההחזקה, וכן על מנת שלא לתמרץ יחידים להירשם כעוסקים לצורך החזקת מזומן.

עם זאת, היות שבמהלך פעילותם העסקית השוטפת עוסקים מחזיקים מזומן, עוסק יהיה רשאי להחזיק מזומן העולה על הסכום המותר בהחזקה אם סכום זה התקבל כהכנסה בעסק בשבעת ימי העסקים האחרונים ונרשם כהכנסה שהתקבלה במזומן בהתאם להוראות החוק.

בנוסף לאיסור על החזקת מזומן מעל הסכום המותר בהחזקה, מוצע להטיל חובת דיווח על החזקת מזומן בסכום המוחזק על ידי אדם העולה על 100,000 שקלים חדשים. אי קיום חובת הדיווח, או דיווח על סכום אחר מהסכום המוחזק, תהווה גם כן עבירה פלילית.

לסעיף 3 –

מאחר שמטרות איסור ההחזקה וחובת הדיווח על סכומי מזומן כאמור הן מאבק בפשיעה ובכלכלה השחורה, מוצע לפטור מתחולת האיסור ומחובת הדיווח את מוסדות המדינה והגופים הפיננסיים המפוקחים המחזיקים מזומן באופן מפקח.

לסעיפים 1א6, 2א6, 20א ו-20ב –

מוצע לקבוע את דרכי האכיפה לגבי ההגבלות הקבועות בסעיפים 2א ו-20ב. על אדם המחזיק מזומן מעבר לסכום המותר בהחזקה מוצע להטיל קנס פלילי בשיעור 30% מהסכום העולה על הסכום המותר בהחזקה. בגין עבירת אי דיווח, ובכללה דיווח על סכום הנמוך מהסכום המוחזק, מוצע להטיל קנס פלילי בגובה 10% ממלוא הסכום המוחזק על ידי המחזיק, או קנס בסכום של 20,000 שקלים חדשים, הנמוך מביניהם. יובהר כי הקנסות בגין החזקת סכום מזומן הגבוה מהסכום המותר בהחזקה ובגין הפרת חובת הדיווח אינם מוציאים זה את זה.

בגין עבירת החזקת מזומן מעבר לסכום המותר בהחזקה, רשאי המנהל להטיל על עוסק עיצום כספי בשיעור של 20% מהסכום העולה על הסכום המותר בהחזקה.

בגין עבירת אי דיווח, ובכללה דיווח על סכום הנמוך מהסכום המוחזק, רשאי המנהל להטיל על עוסק עיצום כספי בשיעור של 10% ממלוא הסכום המוחזק על ידו או 20,000 שקלים חדשים, הנמוך מביניהם. יובהר כי הטלת עיצומים כספיים בגין החזקת סכום מזומן הגבוה מהסכום המותר בהחזקה ובגין הפרת חובת הדיווח אינם מוציאים זה את זה.

לסעיף 26 –

בשל העובדה שקיים קושי לנטר את מקור המזומן ותנועתו עד לרגע בו נמצא לראשונה, ועל מנת לתת שהות לגורמי האכיפה לבחון אם בכספים שהוחזקו מעל הסכום המותר בהחזקה נעברה עבירה נוספת לעבירת ההחזקה, מוצע לאפשר תפיסה ראשונית של הסכום העולה על הסכום המותר בהחזקה, וכן סכום נוסף, אם לא דווח עליו, עד לתקרה של 100,000 שקלים חדשים נוספים, לתקופה של 14 יום. ככל שעלה חשד להתקיימות עבירה כאמור – יימשכו הליכי התפיסה בהתאם לסמכויות הקבועות בסעיף, ומבלי לגרוע מסמכויות אחרות הקיימות כיום בדין. התפיסה תתאפשר ותתמשך כאמור רק אם לא הוחלט על הטלת קנס מנהלי או עיצום

כספי בנוגע לעבירת ההחזקה.

לסעיף 33א – הסכום החייב בדיווח על פעולות לקוחות בגופים פיננסיים, לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, והצווים מכוחו, וכן לפי סעיף 141א לפקודת מס הכנסה, קבוע על 50,000 שקלים חדשים. עם זאת, על מנת ליישם את המהלך בהדרגתיות תוך בחינת יעילותו אל מול הנטל על הציבור, מוצע לקבוע חובת דיווח החל מסכום של 100,000 שקלים חדשים בלבד, ולהעניק סמכות לשר האוצר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת להפחית את הסכום החייב בדיווח ל-50,000 שקלים חדשים בחלוף שנתיים מיום התחילה. שר האוצר יהיה רשאי להפחית את הסכום כאמור, לאחר ששקל, בין היתר, את הנתונים הנוגעים להיקף אכיפת העבירה לפי סעיף (6) בתקופה שחלפה והפעולות שנעשו לשם כך, את כמות הדיווחים לרשות המיסים לפי סעיף זה ואת הסכומים המדווחים.

לסעיף 2-

במטרה ליצור הסדר הולם לאדם או עוסק המחזיקים סכומי מזומן באופן לגיטימי ערב תאריך התחילה. ונוכח העובדה כי הפקדת מזומנים כפופה למשטר ניהול סיכונים מצד הגופים הפיננסיים, ומשכך עלול להיווצר קושי בהפקדתם, ועל כן עשויים להישאר סכומי מזומן בידי מי שהחזיקו בהם ערב תחילת החוק גם באופן לגיטימי. מוצע לקבוע הוראת מעבר במסגרתה תתאפשר החזקת סכום במזומן העולה על הסכום המותר בהחזקה, בהתקיים כל התנאים הבאים: הסכום הוחזק עובר ליום התחילה; המחזיק דיווח למנהל רשות המסים על סכום המזומן המוחזק מעבר לסכום המותר בהחזקה; המחזיק הפחית בכל שנה, החל מהשנה שלאחר השנה בה חל יום התחילה לעניין החזקה, את הסכום שדווח על ידו בשנה שקדמה לה, ב-72,000 שקלים חדשים. סכום זה מתבסס על הוצאה שנתית ממוצעת למשק בית מעשירון ההכנסות הנמוך ביותר ללא הוצאות דיור.

לסעיף 3-

מוצע כי תחילתו של חוק זה תהיה ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024).

לסעיף 4-

דו"ח הצוות הבין משרדי המליץ להגביר את הפיקוח על נותני שירותים פיננסיים והפעילות הנעשית באמצעותם, במטרה למנוע את השימוש שעושים גורמים עברייניים בשירותיהם כגון הלבנת הון והעלמות מס. סעיף 141א לפקודת מס הכנסה שנחקק בשנת 2013, והתקנות שהותקנו מכוחו בשנת 2018 ונכנסו לתוקף בשנת 2019, החיל חובות דיווח לרשות המסים כהוראת שעה למשך 3 שנים על פעולות העומדות בתנאי הסעיף; חובת הדיווח עוגנה ביום 12 בפברואר 2023 (ס"ח 3018, התשפ"ג) כהוראת קבע. דיווחים אלה משמשים ככלי חשוב לזיהוי של העלמת מס באמצעות נש"פים ולטיפול בהם בכלים פליליים או שומתיים. משכך מוצעים מספר תיקונים בסעיף: הארכת משך שמירת המידע המתקבל במאגר מתקופה של 3 שנים לתקופה של 7 שנים, כך שניתן יהיה לעשות בו שימוש יעיל בין היתר בהתאם לתקופת התיישנות שומה אזורית ובשים לב לתקופת התיישנות עבירות המס הנחקרות בהליך פלילי. בשל הוראת הסודיות המאפשרת שימוש במידע רק על ידי מי שהמידע הגיע אליו לפי הוראות הסעיף, ועל מנת שלא לגרוע מחקירת העבירות המנויות בסעיף, מוצע לאפשר שימוש במידע לצורך חקירת עבירות מס הנחקרות גם בשיתוף רשויות אכיפה החוקרות במשותף עם רשות המסים עבירות אלה, על ידן. בנוסף, היות שתכלית המאגר היא כלי לאכיפת עבירות אותן אוכפת רשות המסים לשם גביית מס ומלחמה בהון השחור שאינו מדווח, מוצע לתקן את הסעיף ולקבוע עבירות פשע מפקודת המכס אותן אוכפת הרשות כעבירות שניתן לעשות שימוש במאגר הדיווחים עבור חקירתן ואכיפתן, וכן לקבוע כי ניתן יהיה

לעשות שימוש במאגר לצורך שומה בתחום זה.